

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, declarat de avocatul Liliana Baghici în numele inculpatului, în cauza penală în privința lui

Cerevco Artur Oleg, născut la 08 decembrie 1996, originar și locuitor mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă 78, ap. 42.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.08.2014 - 08.12.2014;

Instanța de apel: 22.04.2015 - 02.06.2015;

Instanța de recurs: 26.01.2016 - 06.04.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 decembrie 2014, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, în privința lui Artur Cerevco a fost încetat procesul penal intentat în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală.

Conform art. 54 alin. (1) coroborat cu art. 104 alin. (1) Cod penal, în privința lui Artur Cerevco a fost aplicată măsura de constrângere cu caracter educativ - încredințarea minorului pentru supraveghere părinților, Oleg Cerevco și Natalia Cerevco.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, la 26 mai 2014, în cadrul efectuării cercetării la fața locului, petrecută în clădirea abandonată amplasată pe adresa str. N. Costin 65, mun. Chișinău, a fost depistat Cerevco Artur născut la 14 ianuarie 1995, împreună cu alte două persoane, în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, în apropierea cărora, la sol, se aflau două sticle de masă plastică și două folii de staniol cu depuneri și miros specific, care au fost ridicate în cadrul cercetării la fața locului.

Conform raportului de expertiză nr. 4540 din 06 iunie 2014, depunerile întunecate de pe pereții interiori a fragmentelor de butelii și a fragmentelor de folii din staniol, depistate și ridicate la 25 iunie 2014 în rezultatul cercetării la fața locului în clădirea abandonată amplasată pe adresa str. N. Costin 65, mun. Chișinău, reprezintă rășină de cannabis, care se atribuie la substanțe narcotice și constituie, în total, 0,07 gr.

Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și ale plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată

prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, masa de 0,07 gr. rășină de cannabis se atribuie la cantități mari.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Artur Cerevco să fie condamnat în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 an.

În motivare a invocat că, prima instanță ilegal a încetat procesul penal conform art. 54 Cod penal, în privința inculpatului Artur Cerevco deoarece, conform dispozitivului acestui articol, persoana în vârstă de până la 18 ani care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală în conformitate cu prevederile procedurii penale dacă s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Pedeapsa aplicată inculpatului Artur Cerevco de către instanța de judecată este prea blândă, datorită pericolului social sporit al infracțiunii săvârșite de către inculpat, dat fiind faptul că în ultima perioadă de timp, se atestă o creștere tot mai mare a infracțiunilor ce țin de circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor, a numărului de persoane care consumă astfel de substanțe, însă instanța nu a ținut cont de scopul pedepsei care primordial trebuie să restabilească echitatea socială și să prevină săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și a altor persoane.

Scopul educativ și preventiv al pedepsei, în privința lui Artur Cerevco, nu poate fi atins decât prin tragerea la răspundere penală, mai ales că în prezent se săvârșesc cu o frecvență sporită infracțiuni similare ce majorează gradul prejudiciabil al acestora precum și rezonanța socială.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, a fost admis apelul procurorului, casată sentința în latura penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Artur Cerevco a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 79 Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul de administrare a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe termen de 2 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept ale infracțiunii săvârșite de inculpat, însă neîntemeiat a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal în privința lui Artur Cerevco pe art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar în temeiul art. 54 alin. (1) coroborat cu art. 104 alin. (1) Cod penal, i-a aplicat măsura de constrângere cu caracter educativ - încredințarea minorului pentru supraveghere părinților, Oleg Cerevco și Natalia Cerevco.

În acest sens instanța de apel a reținut că, prima instanță nu a ținut cont de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, or, potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal,

infracțiunea săvârșită se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, a săvârșit o infracțiune pentru prima dată, anterior nu a fost supus răspunderii penale, la evidența medicului psihiatru sau a medicului narcolog nu se află, a recunoscut vina integral, cauza penală a fost examinată în procedură simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, căindu-se sincer de fapta săvârșită, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu a împiedicat desfășurarea acțiunilor procesuale efectuate în privința cazului dat, are o vârstă tânără.

Conform raportului presentințial de evaluare psiho-socială a personalității minorului Artur Cerevco, întocmit de Biroul de Probațiune Buiucani, mun. Chișinău, cât și a caracteristicii eliberate de directorul Liceului Teoretic „Neciu Levițchi”, unde ultimul a învățat, Artur Cerevco se caracterizează pozitiv, de către maestrul SA „Aschim”, unde minorul după programul școlar muncește, este apreciat ca fiind responsabil și disciplinat (f.d. 116, 132-135).

Circumstanțe agravante prevăzute de art. 77 Cod penal, în privința inculpatului Artur Cerevco, nu au fost reținute, iar circumstanțe atenuante, în corespundere cu art. 76 Cod penal, au fost reținute: recunoașterea vinovăției de către inculpat și săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, iar potrivit art. 79 alin. (1) Cod penal, drept circumstanță excepțională a fost reținut minoratul inculpatului Artur Cerevco la momentul săvârșirii infracțiunii.

Instanța de apel a specificat că, obiectul juridic special al ocrotirii penale îl formează relațiile sociale cu privire la circulația legală de substanțe narcotice, psihotrope sau a analogelor lor, apărute împotriva producerii, preparării, experimentării, extragerii, prelucrării, transformării, procurării, păstrării, expedierii, transportării ilegale a acestor substanțe, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

Astfel, având în vedere valoarea socială lezată de inculpat ce se reflectă prin păstrarea substanțelor narcotice, atentarea la relațiile sociale de o deosebită importanță, instanța de apel a atestat că, inculpatul nu a conștientizat gravitatea acțiunilor săvârșite și în privința acestuia nu putea fi aplicată liberarea de răspundere penală a minorilor.

În acest sens, instanța de apel a considerat, că îndreptarea și reeducarea inculpatului Artur Cerevco este posibilă doar cu aplicarea pedepsei penale în limita sancțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, și ținând cont de faptul că sancțiunea art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de până la 4 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, i-a stabilit inculpatului Artur Cerevco, cu aplicarea art. 79 Cod penal, pedeapsa închisorii pe termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul de administrare a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogelor lor pe termen de 2 ani, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

5. Avocatul Liliana Baghici în numele inculpatului Artur Cerevco, în temeiul pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivare a invocat că, instanța de apel eronat și abuziv a interpretat prevederile art. 54 alin. (1) Cod penal, considerând că clauzele acestei legi nu mai pot fi aplicate față de inculpatul Artur Cerevco, care chiar în ziua pronunțării sentinței, la

08 decembrie 2014, a împlinit vârsta de 18 ani.

Sușține recurentul că, este unanim recunoscut de teoria dreptului penal și jurisprudența penală, în privința faptei săvârșite în minorat se aplică toate regulile stabilirii pedepsei penale, luând în considerație vârsta persoanei la momentul săvârșirii faptei și nu la momentul pronunțării sentinței, reguli care urmau să fie aplicate de instanța de apel în această speță.

Mai mult, prima instanță a examinat cauza penală în privința lui Artur Cerevco în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul recunoscând integral vina, colaborând cu organele de drept, însă fără nici o argumentare plauzibilă cauza în prima instanță a fost judecată în mai mult de 7 ședințe de judecată, pentru ca în final sentința să fie pronunțată în ziua împlinirii majoratului de către inculpat, fapt provocator pentru o justiție nedreaptă.

6. Asupra recursului declarat de apărare, a depus referință procurorul, care s-a pronunțat pentru respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece circumstanțele stabilite denotă faptul că, instanța de apel nu a comis erori de drept la examinarea cauzei penale, iar decizia contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția adoptată.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, luând în considerație și argumentele expuse în referință, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal menționează că recurentul, drept temei pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, precum și în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, aceste temeiuri pentru declararea recursului ordinar nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Cu referire la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, se reține că, recurentul nu face trimitere la un temei concret pentru declararea recursului din cele prevăzute exhaustiv în punctul indicat, astfel, că Colegiul penal menționează că pentru a verifica temeinicia prevederilor invocate în recurs prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, este necesar de a indica concret asupra

căror motive nu s-a expus instanța de apel, care sunt circumstanțele prin care se constată că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, or poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul reprezentantului părții vătămate prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

Motivul recurentului precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și neîntemeiat a dispus executarea reală a pedepsei în privința inculpatului Artur Cerevco, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

Potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane.

Mai mult, Colegiul penal remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

O pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Conform art. 79 alin. (1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.

Potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

Potrivit art. 54 Cod penal, persoana în vârstă de până la 18 ani care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală în conformitate cu prevederile procedurii penale dacă s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Persoanelor liberate de răspundere penală, în conformitate cu alin. (1), li se pot aplica măsurile de constrângere cu caracter educativ, prevăzute la art. 104.

Art. 104 alin. (1) lit. b) Cod penal, prevede că, persoanelor liberate de răspundere penală în conformitate cu art. 54, le pot fi aplicate următoarele măsuri de constrângere cu caracter educativ - încredințarea minorului pentru supraveghere părinților, persoanelor care îi înlocuiesc sau organelor specializate de stat.

Astfel, Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a specificat că, obiectul juridic special al ocrotirii penale îl formează relațiile sociale cu privire la circulația legală de substanțe narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor, apărute împotriva producerii, preparării, experimentării, extragerii, prelucrării, transformării, procurării, păstrării, expedierii, transportării ilegale a acestor substanțe, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

Având în vedere valoarea socială lezată de inculpat ce se reflectă prin păstrarea substanțelor narcotice, atentarea la relațiile sociale de o deosebită importanță, instanța de apel corect a atestat că, inculpatul nu a conștientizat gravitatea acțiunilor săvârșite și ținând cont de acest fapt în privința acestuia nu poate fi aplicată liberarea de răspundere penală a minorilor.

Mai mult, Colegiul penal consideră necesar a menționa că, prin noțiunea „poate” din textul alin. (1) art. 54 Cod penal, aplicarea acestei norme nu trebuie înțeleasă ca o obligație a instanței de judecată care, în persoana judecătorului, conform art. 101, 384 Cod de procedură penală, adoptă soluția, inclusiv și conform propriei convingeri, făcute potrivit prevederilor art. 54 Cod penal, dar și art. 61, 75 Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal menționează că, instanța de apel corect a reținut că, îndreptarea și reeducarea inculpatului Artur Cerevco este posibilă doar cu aplicarea pedepsei penale sub limita minimă prevăzută de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, și ținând cont de faptul că sancțiunea art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, prevede pedeapsa închisorii de până la 4 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, i-a stabilit inculpatului Artur Cerevco, cu aplicarea art. 79 Cod penal și 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa închisorii pe termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul de administrare a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe termen de 2 ani, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

Instanța de recurs reține ca neîntemeiat argumentul recurentului prin care se invocă faptul că, în privința faptei săvârșite în minorat se aplică toate regulile stabilirii pedepsei penale, luând în considerație vârsta persoanei la momentul săvârșirii faptei și nu la momentul pronunțării sentinței, reguli care urmau să fie aplicate de instanța de apel, or, instanța de apel, la stabilirea pedepsei a luat în considerație faptul că la momentul săvârșirii infracțiunii Artur Cerevco era minor, reținând-o ca o circumstanță excepțională, stabilindu-i o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege potrivit art. 79 Cod penal, însă pentru stabilirea modului de

executare a pedepsei urmează a fi luată în considerație vârsta inculpatului la momentul pronunțării sentinței.

La fel, Colegiul penal reține ca neîntemeiat argumentul recurentului referitor la faptul că, în prima instanță examinarea cauzei a fost amânată de 7 ori fără o argumentare plauzibilă, deoarece în procesul-verbal al ședințelor de judecată în prima instanță sunt clar menționate motivele amânării examinării cauzei (f.d.136-142).

În consecință, raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate, și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul Liliana Baghici în numele inculpatului Artur Cerevco, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Liliana Baghici în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, în cauza penală în privința lui *Cerevco Artur Oleg*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 mai 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev